

„Danskeren“

ET NYHEDS- OG OPBYGGELES-
BLAD FOR DET DANSKE
FOLK I AMERIKA,
udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren“ udgaar Onsdag i hver Uge.

Pris pr. Aargang:

De Forenede Stater \$2.00. Ulandet \$2.50.

Bladet betales i Forskud.

Bestilling Betaling Adresseradning
etc. med Undtagelse af Bidrag til

Bladet's Indhold adresseres

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE,

Blair, Nebraska.

Alle Bidrag til Bladets Indhold —
Korrespondancer, Aftandlinger og andre
Artikler — sendes til dets Redaktør:

A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second
class matter.

Acceptance for Mailing at special
rate of postage, provided for in Section
1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized
on July 8, 1918.

I tilfælde af, Bladet ikke modtages
regelmæssigt, bedes man klage til det
stædige Postkontor. Skulde dette ikke
hjælpe, bedes man henvende sig til „Dan-
skeren“'s Kontor.

Advertising rates made known upon
application.

Når Læserne henvender sig til Folk,
som averterer i Bladet, enten for at kør-
se hos dem eller for at få oplysninger
om det averterede, bedes de altid om
at de saa Avertissemantet i dette
Blad. Det vil være til gavnlig Støtte.

Et større Augsburg. Ogsaa „Den
lutherske Frikirke“ (norsk) har
set det nødvendigt at udvide sin
Skole. Frikirken Aarsmøde i
1919 valgte en Komite til at tage
hele den lutherske Frikirkes
Skolevesen under Overvejelse.
Denne Komite fandt, at det er
mindre heldigt at have et Akade-
mi af „bare unge gutter“ under
det samme Tag og den
samme Disciplin som de ældre
i College'et og den teologiske
Afdeling. Man ansaa det for hel-
digst, at Akademiet faa sin egen
Bygning og sin egen Bestyrer.
Og da der nu er for lidt Rum i
det gamle Augsburg Kvartal,
ansaa man det heldigst at faa
et større Stykke Land i Udkan-
ten eller i Nærheden af Minne-
apolis, indtil man maaske med
Tiden kan flytte College'et og
den teologiske Afdeling efter til
den nye Grund. Kunde man
enes om en saadan Plan, vilde
det være hensigtsmæssigt at op-
tage ogsaa Piger i Akademiet.
Denne Plan blev fremlagt for
Aarsmødet i Aar og tilstæmt af
dette. Nu er altsaa Augsburg
og Frikirken kommen med paa
„Co-education“, hvis da det,
Aarsmødet har tilstæmt, ogsaa til-
stemmes af Menighederne.

**The Reformed Church Mes-
sengers** Rédaktør Leinbach griner
Pennen til Forsvar for de
Søndagsskoler, som ikke er
i Stand til at overvinde de
Mangler hos Forældre, som gør
Lærerne til Genstand for Kri-
tik. En Moder klagede over, at
ugaget hendes fire Døtre alt i no-
gen Tid havde været indskrevet i
Søndagsskolen, var det li-
ge saa svært at faa dem op
om Morgen som før, og de gør
just hvad de lyster som forhen.
Vel, er det ikke frygteligt? In-
tet Under, at 25 Milioner unge
Mennesker i dette Land er lige-
gyldige for Religion, naar Søn-
dagsskolen ikke kan faa dem til
at staa op om Morgenene. — Vi vil
rette nogle faa Spørgsmål til
den Slags Forældre. Naar gaar
disse Børn til Sengs om Aftenen,
særlig Lørdag Aften? Og
lader du dem slutte Ugen i Om-
givelser, der sløver deres Inter-
esser for aandelige Ting om Søn-
dagen? Vi undres ogsaa, om Spi-
sesedelen for Søndagen er af-
passet for Familiens Medlem-
mers Sjæle eller for deres Ma-
ve.

**„Luther var en meget stor
Mand“.** Det sagde ifl. „The Lu-
theran“ en katolsk Præst til si-
ne Folk en Søndag. Han gik end-
og længere og sagde, at Luther
var den største Mand, som det
sekstende Aarhundrede havde

se Onder, som paa hans Tid
traengte til Reformation. Men
Præsten var forsigtig nok til at
hindre disse Ords Virkning ved
at lede Opmærksomheden hen
paa al den Uorden og Anarkisme,
Reformationen havde bragt
ind over den kristne Verden.
En af vores Præster, siger nævnt
Blad, har fortalt os, at en lig-
nende liberal Præst havde sagt
til ham, at midt imellem Meto-
disme som den ene Yderlighed
og romersk Katolismus som den
anden kommer den lutherske
Kirke nærmest til at byde en so-
lid Grund, paa hvilken kristelig
Enhed muligvis kan bygges. Han
paastod, at den katolske Kirkes
Styrke bestaar i dette — at den
holder paa Orden og Ærbødig-
hed. Han betivlede imidlertid,
at den i dens nærværende Form
kan tilbagevinde de Sekter, som
Reformationen har affødt.

Lutheranere, giv Agt! I sin
Artikel i „Lutheran Quarterly“
— „The State University, a
Challenge to the Church“ siger
Studenter-Præsten Rev. Paul H.
Krauss ifl. „The Luth.“:

„Over 50 Procent af vor lutherske
Kirkes unge Folk, som

studerer ved højere Læreanstalter,
er i statsunderstøttede Skoler.

Der er flere lutherske Stu-

denter ved de seks Statsuni-

versiteter i Michigan, Ohio, Illinois,

Wisconsin, Minnesota og Cor-

nell Universitet, end der er i alle

de 42 lutherske College'er, som

nævnes i Lutheran Almanac, til-

sammen. Og der er 92 saadanne

Statsinstitutioner foruden de stro-

føderale, municipale og sekula-

re Skoler som Columbia,

Princeton, Pennsylvania, College

of the City of New York etc.“

Alle disse er Haandskrifter paa
Væggen for Lutheranere at læse
og grunde over. Det er Tid at
udvide vores Skoler.

INDSAMLINGEN I NEBRASKA.

Mr. Vedsted, Indsamlingsko-
miteens Medlem i Nebr., sender
os efter opmuntrende Meddele-
ser om Skolesagens Fremgang i
Nebraska Kreds.

I Genoa gik man „over the
top.“ I Søndags, den 5. Sept.
talte han Sagen i Fremont, Nebr.,
hvor Menighedens Quota var
\$4,000.00. I Mandags paabegynd-
tes Subskription Kl. 7½ og Kl.
8½ var der tegnet \$2,500.00 og
Komiteen var i fortsat Arbejde,
da Pastor James Petersen kørte
pr. Auto her til Blair.

Eders for Arbejds Fuldførelse

J. J. Kilsig.

Følgende Telegram modtaget
lige før Bladet gik i Pressen:

Rev. J. J. Kildsig, Blair, Nebr.
Salt Lake City, Fresno City
and Ferndale all over top and
canvas not finished. Oakland
started fine. Easton subcribed
\$15,500. Its quota \$8,040. Sel-
mas quota \$12,000 and sub-
scribed \$15,000 and canvassing
still going on.

Andreassen.

Indsamlingskomiteen er sam-
menkaldt til Tirsdag 28. Sept.

HVAD DET GÆLDER OM.

Svar til Past. V. S. Jensen.

I „Dannevirke“ af 27. Juli
opfordrede Past. V. S. Jensen
af „Den danske Kirke“ mig til
at tilbagekalde noget, som jeg
havde skrevet i „Danskener“ af
14. s. Md. Da jeg læste det, var
min Tid stærkt beslaglagt; jeg
skulde gøre Forberedelser til en
Ferierejse. Men jeg har hele Ti-
den siden ment, at jeg burde
svare paa hans Opfordring.

Lad mig indlede med at sige,
at jeg har det bedste Indtryk af
Past. Jenseps Personlighed og
af hans Gudsforhold. Og derfor
har jeg intet imod at veksle Ord
med ham. Jeg har det Indtryk, at
det er en Broder i Kristus, jeg
forhandler med.

Det, Past. V. S. Jensen beder
mig om at tilbagekalde, det er
følgende Passus i den Artikel,
jeg skrev „De gamle Toner“ i

Forhold til hans „Den ny To-
nus“:

„For øvrigt — naar der gøres
saa stort et Nummer af „Den
ny Tone“, „det lyse Syn“ o.s.v.
som kom frem ved Grundtvig
og hans Disciple, at selve Luther-
dommen agtes ringe i Sammen-
ligning dermed, saa har man jo
baade Ret og Grund til at spør-
ge om Frugterne.“

Før jeg svarer paa Opfordrin-
gen, lad mig sige, at Past. J.
gør mig mange Indrømmelser
angaaende de gamle Toner, jeg
pegede paa, og saa beder han
mig om at tage Rom. 7, 25:
„Gud ske Tak ved Jesus Kristus,
vor Herre!“ o.s.v. sammen med
de forudgaaende Vers, som jeg
havde eiteret som Prøve paa de
gamle Toner, med. Jo, det gør
jeg saa gerne. Jeg søgte jo ikke
at legge Skjul paa de gla-
de og jublende Toner.

Men hvad Opfordringen om at
tilbagekalde angaaer, da maa jeg
søge, at det kan jeg ikke, fø-
rend om jeg skulde blive over-
bevist om, at det, han anker
over, er urettig sagt. For mig
staar det som baade rigtigt og
rammende.

Past. Jensen skrev nemlig i
sin Art. „Forslaget om Sammen-
slutningen“ i „Dannevirke“ af
19. Maj: „Her er der vel inter-
Spørgsmaal om, at de to Sam-
fund let nok kunde blive enige
om det apostoliske, det nægelske,
det athanasianske Symbol, den
augsburgske Konfession og Lu-
thers lille Katekismus som kon-
fessionelt Grundlag. Tilbage-
staar saa det gamle Spørgsmaal
om det forskellige Syn paa, hvad
der er Guds genførende Ord.“

Som alle ved, der læste denne
Past. Jenseps Artikel, argumen-
terede han der staerkst imod
Sammenslutningen, trods han be-
gynner med at sige, at vi nok
kan blive enige om den lutherske
Bekendelse som konfessionelt
Grundlag. Tilbage-
staar saa det gamle Spørgsmaal
om det forskellige Syn paa, hvad
der er Guds genførende Ord.“

Past. Jensen skrev nemlig i
sin Art. „Det lyse Syn“ i „Dannevirke“ af 7. Juli skriver
Past. Jensen i Samklang med
det allerede anførte: „Det er
derfor, vi bevarer den danske
Kirke, det er derfor, vi strider
for, at vores Børn skal naa at
faa dette Syn, naa at kunne ta-
ge denne Tone, at de maa være
glade — galde i deres Gudsfor-
hold“ o.s.v.

Sammenholdt med, hvad han
fordi har skrevet imod Sammen-
slutning — trods vor Enighed
om den lutherske Bekendelse,
vor Moderkirkes Bekendelse —
saa forstaar jeg det, han her si-
ger om at bevare den danske
Kirke saaledes, at han mener at
bevare der for at bevare den
grundtvigske Særsyns Skyld.

Dersom ikke det er et nyt Ud-
tryk for, at selve Lutherdommen
agtes ringe i Sammenligning med
„det lyse Syn“ og hvad ellers
der særlig kom frem ved Grundtvig,
saa er jeg ikke i Stand til at læse
og forstaar, hvad jeg læser.

Det er netop det ejendomme-
lig ved alle Sekter, at man vil
afskære sig selv fra Samfund
med andre Kristne for at hævde
det særegne, man mener at ha-
ve. Jeg har det samme som at tro
paa Jesus, at være et Guds-Barn,
at elsker Gud for Guds-skyld.

Med Hensyn til „Guds genfø-
rende Ord“ eller det genfønde
Guds Ord, da siger vor Be-
kendelsesskrift, Luthers lille Ka-
tekismus: „Daaben er ikke Vand-

alene, men Vandet, indeholdt
Guds Befaling og forbundet med
Guds Ord. — Hvilket er da det
egentlige Middel til at fremkalde
saadan Forandrings i det van-
tro Menneske. Og ligger det
da ikke nær at tænke paa
dette Ord af Apostelen Peter:
„J, genføde, som I ere, ikke af
forkrænklig, men af uforkræn-
kelig Sæd, ved Guds levende og
blivende Ord.“

Videre sigeres: „Vand gør det
visseligt ikke, men Guds Ord, som
er i og med Vandet, og Troen,
som stoler paa det Guds Ord,
som er forbundet med Vandet.
Thi uden Guds Ord er Vandet
kun Vand og ingen Daab; men
med Guds Ord er det en Daab,
det er et naaderigt Livets Vand
og et Igenførelsens Bad i den
Hellige Land“ o.s.v.

Her sigeres det da tydeligt nok,
hvilket Guds Ord det er, der
gør, at Daaben er et „Genførelsens
Bad“, nemlig Jesu Ord, Matth. 28, 19. Dette er vor Mo-
derkirkes og „Den forenede dan-
ske lutherske Kirke“s og andre
lutherske Samfunds Bekendelse
angaaende det genførende Guds
Ord det er, der gør Daaben
til et Igenførelsens Bad.

Nu spørges der, om der ogsaa
med Rette kan tales om genfø-
des Mennesker i den gamle Pagts
Tid. Ordet „genfødt“ eller „I-
genfødes“ findes vistnok ikke
i det gamle Testamente. Men Da-
vid beder: „Gud! skab i mig et
rent Hjerte, og form en stadig
Aand i minen Indre“ o.s.v. (11, 19).
Saa vidt vi skønner, maa vi ef-
ter det nye Testaments Begreb
anse den, der har faaet et nyt
Hjerte og en stadig Aand, for
at genfødes.

Det lader vi være fastslaaet,
at saa sandt vi med Rette skal
kunne bære Navnet „lutherske
Kristne“, saa maa vi hevde, at
det Guds Ord, der gør Vandet
til Daab og Daaben til et Igen-
førelsens Bad, det er Kristi Ord,
Matth. 28, 19, som vor Bekendel-
sen har. Det er Genførelsens
Bad, der gør Vandet til et Igen-
førelsens Bad.

Det lader vi være fastslaaet,
at saa sandt vi med Rette skal
kunne bære Navnet „lutherske
Kristne“, saa maa vi hevde, at
det Guds Ord, der gør Vandet
til Daab og Daaben til et Igen-
førelsens Bad, det er Kristi Ord,
Matth. 28, 19, som vor Bekendel-
sen har. Det er Genførelsens
Bad, der gør Vandet til et Igen-
førelsens Bad.

Apostolen Johannes skriver:
„Men saa mange, som toge imod
ham (Jesus), dem gav han Magt
til at vorde Guds Børn, dem, som
tro paa hans Navn; hvilke ikke
bleve fødte af Blod, ej heller af
Køds Villie, ej heller af Mands
Villie, men af Gud“ (Joh. 1,
12–13).

Her kaldes de, der tror paa
Jesu Navn, „fødte af Gud“ og
„Guds Børn.“ Det er urokke-
ligt.

I tredie Kap. anfører Evange-
listen Jesu Ord til Nikodemus:
„Uden nogen bliver født paany,
kan han ikke se Guds Rige“ og
„Sandelig, sandelig, siger jeg
dig, uden nogen bliver født af
Vand og Aand, kan han ikke
komme ind i Guds Rige.“

Her betegnes den nye Fødsel
som nødvendig for at kunne se
Guds Rige og for at komme ind
i det.

I sit øfrste Brev skriver Jo-
hannes: „Hver den, som er født
af Gud, gør ikke Synd, fordi
hans Sæd bliver i ham, og han
kan ikke synde, fordi han er
født af Gud“ (Kap. 3, 9), „J
elskedet lader os ellers hver-
andre, thi Kærligheden er af Gud,
og hver den, som elsker, er født
af Gud“ (4, 7), „Hver den, som
tror, at Jesus er Kristus, er
født af Gud“ (5, 1), „Alt det,
som er født af Gud, overvinde
Verden, og dette er den Sejr,
som har over